

Приказ књиге
Образовање и васпитање (Штампано изд.). –
ISSN 2956-1779. - Год. 21, бр. 25 (2026), стр. 243–250
821.163.41.09-93-32 Трифуновић М.(049.32)
COBISS.SR-ID 196251401

ЕКО-НАРАТИВ И АУТОБИОГРАФИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА

(збирка прича за децу *Ћилим* Мирјане Трифуновић)

Биљана С. СОЛЕША¹
Медицинска школа, Крушевац, Србија

¹ e-mail: solasabilja@gmail.com

**ЕКО-НАРАТИВ И АУТОБИОГРАФИЈА
КАО ИНСПИРАЦИЈА**
(збирка прича за децу *Ћилим* Мирјане Трифуновић)

ЕКО-НАРАТИВ И АУТОБИОГРАФИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА (збирка прича за децу Ђилим Мирјане Трифуновић)

Савремено детињство незамисливо је без мобилног телефона, таблета и свеprisутних дигиталних садржаја. У истраживањима се показује да деца у Србији данас проводе више од седам сати дневно на интернету, те стручњаци упозоравају да се суочавамо са епидемијом екранизма. Ову појаву прати и криза читалачке културе, нарочито уочљива међу средњошколцима, док се код основаца, посебно ученика млађих разреда, још увек толико не примећује. Упркос културолошком окружењу, одлука о томе хоће ли дете слободно време испуњавати забавним садржајима, које нуди дигитална технологија, или игром уживо са вршњацима, или читањем не зависи толико од детета колико од породичног окружења, навика и ставова родитеља. Зато је важно осврнути се и покренути поново питање некада подразумеваног породичног читања, читања или причања деци прича „за лаку ноћ“.

Средином XX века Милан Црнковић је запазио занимљив парадокс: нова аудио-визуелна средства, уместо да угасе интерес за штампану реч, створила су жеђ за доживљајем уметничког коју може заситити само штампана реч. Ова дијалектичка веза између технологије и читања може бити актуелна и данас, уколико се дечја књижевност понуди деци у право време. Црнковић је упозоравао на нужност да дечја књижевност буде саставни, пратећи део одрастања малишана, који би је неприметно напустили тек на измаку детињства, када буду спремни да пређу на „велику“ књижевност. Ако у том процесу закажу породица и школа, последице нису само лично-развојне, него и ширег, друштвеног карактера, јер сенеосетно изграђују генерације са инфантилним менталитетом, без однеговане естетске културе.

О значају читања пише се и у педагошкој и у књижевно-научној литератури. Читањене служи само усвајању знања. Оно развија менталне процесе, шири разноврсне идеје, јача интелектуалне активности, увежбава концентрацију, ублажава стрес, подстиче креативност и машту, доприноси развоју емпатије и усавршавању комуникацијских вештина. Роман Јакобсон је истицао да читање књижевних дела доприноси откривању различитих језичких функција. Младим читаоцима књижевност нуди јединствени простор у коме могу спознати и разумети себе, свет и друге. Читаоци покрећу промене јер читајући освајају свет и претварају га у вредност. Зато је потребно да читалац упосли све своје способности.

Породично читање – читање наглас, заједничко, интерактивно је веома важно јер подстиче развој говора и језика, логичког и критичког мишљења, стваралаштва и стицање комуникацијских вештина, а доприноси и бољим школским постигнућима, неговању осећаја сигурности и привржености. Колико је запостављено читање бајки пред спавање и причање прича у свакодневном животу деце, тешко је истражити и доћи до поузданих резултата. Претпоставља се да многе породице данас немају времена за тако важну активност. У наведеном контекстускрећемо пажњу на прозу, намењену првенствено деци, Мирјане Трифуновић која поред занимљивог света детињства и бројних естетских квалитета, подсећа на значај читања са педагошког аспекта.

Мирјана Трифуновић из Крушевца објавила једве збирке прича за децу: *Нинине приче за лаку ноћ* (2020) и *Ћилим* (2024). Генеа ових збирки речито сведочи о живој везаности ауторкине прозе за конкретан животни контекст: приче су настале у разговору са двама синовима у тренутку када су се девојчице суочавале са неизлечивом болешћу свога оца. Ауторка их је причала да би деци удаљила страх, осмислила свакодневицу и сачувала детињство од терета неминовног. Касније, девојчице су пожелеле да приче поделе са другом децом. Тако је бол добио облик, а лична исповест постала уметност.

У тој животворној функцији прозе Мирјане Трифуновић препознајемо Андрићево схватање смисла приче, тј. задатка сваке прозе и уметности „савладати и премостити: неред, смрт и несмисао“, пружити наду и веру „с оне стране“ трагичног. Андрић је у свом стваралаштву „померао садашњост у прошлост“, налазећи у тој прошлости чврсто тле за тумачење људских судбина. Исти поступак видљив је у збирци *Ћилим*: ауторка детињство које пролази претвара у текст, у причу, дајући му тиме трајност и смисао далеко изван личног. Приче тако постају и сведочанство о времену, и лек против заборавља, и позив на разговор међу генерацијама. Вредно је приметити да ауторка није књижевни критичар нити академски образована теоретичарка дечје литературе – она је наставница, мајка, тетка, добар познавалац деце. Управо та позиција говора „изнутра“ чини њену прозу аутентичном, топлим и непосредном. Прозни свет *Ћилима* није конструисан према шемама жанра, него израста из живог памћења и искуства. То га чини блиским читаоцу без обзира на узраст.

Збирка *Ћилим* обухвата седам кратких прича: „Мадам“, „Путовање једне чарапе“, „Пуцке“, „Ћилимова прича“, „Црни“, „Чаробна лопта“ и „Џукела“. Архаични и симболично одређен наслов, сагледан у контексту времена у коме дело настаје, сугерише јасну

ауторску интенцију: причама о детињству у нестајању то исто детињство треба запамтити, сачувати и, по могућству, интегрисати у савремене процесе одрастања, васпитавања, подучавања и игре. Упркос разликама, ауторка у причама спаја старо и ново у нераскидиву хармонију.

Пред читаоцима је свет не тако давног детињства,веденог у непосредном породичном дружењу, у природи, у двориштима и на раскрсницама пуним деце. Нижу се слике дуго очекиваних распуста проведених код рођака на селу, испуњених догодовштинама, маштовитим враголијама, смехом, игром, жељом да дани распуста што дуже трају – па жаљењем када се заврше и детаљним плановима за следећи. Тиме је постигнут вишеструко позитивни ефекат: одраслима се освежавањем сећања садашњост боји ведрим тоновима, а деци се открива постојање другачијег, богатијег и топлијег света.

У тематској структури доминирају две равни. Прва је однос детета и животиња или кућних љубимаца, у коме дете нужно мора да оправда своју наклоност пред светом одраслих. Друга је моћ дечје маште да оживи предмете и прозаичну свакодневицу претвори у бајковити простор. Хронотоп прича је јединствен: то је породични дом, кућа или двориште, са јасно оцртаном атмосфером тоpline и безбедности. Главни јунаци су деца окружена члановима уже и шире породице – родитељима, бакама, теткама, браћом и другарима – а у приповедном ткиву важну улогу имају и животиње и предмети.

У иницијалном делу сваке приче прецизно је успостављен хронотоп и представљен главни јунак. Тај јунак врло брзо прелази у акцију: бори се за статус кућног љубимца у породици, за право на игру, за своје место у заједници, или напосто истражује свет настојећи да га обогати сопственом маштом. Мали јунаци *Ћилима* немају озбиљних противника; препознају се благи, а понекад и конструктивни сукоби са ставовима и одлукама одраслих. Насупрот деци стоји свет одраслих, пун разумевања и љубави, али снабдевен и другачијим мерилима – па „прасе не може бити кућни љубимац“ (сматрају одрасли), али не мора бити ни жртва традиционалних обичаја (сматрају деца). Баш у том напону – између детиње жеље и одрасле стварности – рађа се нарација богата хумором, топлином и мудрошћу.

Јунаци *Ћилима* су мали, храбри, маштовити, радознали борци, који стрпљиво чекају остварење својих снова и жеља. Њихови безазлени дечји несташлуци јесу заправо трагања ових малих бића за лепотом, којом желе да обогате сваки тренутак одрастања. Да би им се жеље оствариле, они активирају машту, праве стратегије, организују се, размишљају, брину и не одустају. Ова проза осветљава

позитивне улоге кључних фигура у одрастању деце – родитеља, бака, тетке, другова, браће, сестара – и у том смислу текстови представљају штиво којим се подстиче развој емоционалне интелигенције.

Илустративан пример ове структуре пружа прича „Путовање једне чарапе“, чија је главна јунакиња Мала Шарена Лева метафора нестрпљивог детета које жури да одрасте. Она жели да изађе из „монотоније заборављених чарапа“, да упозна свет и да поврати смисао. Авантура на коју полази, међутим, постаје пут неочекиваних сазнања: „Свет је једно лепо али и опасно место за једну чарапу. Добро је знати пут до куће“. У тој финалној поенти, кроз метафору путовања чарапе, ауторка дочарава вредности дома, припадности и сигурности – универзалне теме важне колико за децу, толико и за одрасле читаоце. Симболика путовања и повратка чини ову причу посебно подесном за разговор родитеља и деце о одрастању, самосталности и поверењу.

Читање страница *Ћилима* представља сусрет са изворним, незагађеним, матерњим језиком. Језик ове прозе је пријемчив, складан, обogaђен метафорама, персонификацијама, поређењима и симболима. Доминира нарација са живим дијалošким деоницама, које причи дају драмску непосредност. Управо то чини ову прозу посебно погодном за читање наглас: реченице теку природно, лако се одсвирају гласом, а дијалози позивају на подражавање и игру улога. У тој особини лежи и педагошка вредност текстова: дете које слуша или читасамостално природно улази у свет приче, подражава јунаке, замишља, пита.

Важна вредност збирке је и еко-наративна димензија: природа, животиње, предмети из прошлости нису пука декорација, него активни учесници у свету прича. Ћилим, чарапа, прасе, пас – сви они носе сопствену „историју“ и позивају деџег читаоца да свет сагледа из неочекиване перспективе. Тиме се негује еколошка свест и осетљивост за оно непролазно и занемарено у свакодневици. Овакво структурирање наратива дозвољава разговор о темама које деца иначе тешко вербализују: о припадности, о одговорности, о страху од губитка.

Пошто садржина конкретног дела подстиче креативност деџег духа и развија код детета смисао за лепо, јер подстиче ваљане навике – недвосмислена је оправданост утилитарности ових прича. Књижевно дело моделује укус малог читаоца, оплемењује му душу, развија способност расуђивања и естетског вредновања. Ова збирка то потврђује: приче имају срећни завршетак са наглашеном поентом, без претензије на директну поуку – мудрост се не проповеда, него произлази из ситуације. Прецизно дозирање хумора, емпатије и

педагошког подтекста потврђује да Мирјана Трифуновић добро познаје природу дејег читаоца и вештину приповедања за децу. Збирка тако остварује троструку функцију: забавља, поучава и хуманизује.

Поред тога, важно је истаћи да ова збирка може бити читана на различитим узрастима и у различитим контекстима: може је читати дете које је тек савладао читање, али и одрасли читалац са деценијама читалачког искуства. Та вертикала рецепције чини *Ћилим* изузетно вредним породичним штивом – текстом на коме се може градити заједничко читалачко искуство родитеља и деце, са свим оним вредностима које оно носи: поверењем, дијалогом, заједничком маштом.

Наслов збирке има своју симболику. У српској народној традицији *ћилим* је имао вишеструку функцију: служио је за покривање у хладним данима, украшавао је зидове и подове, био део невестиних дарова, огледало спретности, креативности и вредноће домаћице. Био је и статусни симбол газдашких домова. Позивајући се на ову вишезначну предметност, наслов збирке функционише истовремено као знак пролазности и трајности, заборава и памћења. *Ћилим* је ткан бојама, шарама, нитима – баш као и прича. Ауторка, попут веште ткаље, нити успомена и маште плете у нераскидиву целину.

Ћилим саткан причама *Ћилима* враћа читаоца у детињство које је нестало, али не и ишчезло. Он води кроз лавиринте сећања, буди мирисе, оживљава боје, озвучава гласове и тиме подсећа да је меморија детињства важан ресурс зрелости. Само тако издржава се терет одрастања и сазревања. Када људска мисао има ширину дејје мисли, без предрасуда, без страхова, без песимистичких визија, лакше се носи сав нежељени а наметнути животни терет. Рефлексије о вредности детињства и сећања не само да богате тематику збирке него јој дају и психолошку дубину, ретку у савременој дејјој прози.

Страдање и губитак, тихо присутни у генези збирке, у самим причама нигде нису директно тематизовани. Ауторка је учинила мудар избор: детету је пружила игру, авантуру, топлину, смех. Та одлука је сама по себи дубоко хуманистички гест – подсећање да детињство заслужује светлост чак и онда кад је живот тежак. У том смислу *Ћилим* није само литерарни него и животни манифест: позив да се деци обезбеди простор за игру, машту и причу, без обзира на околности.

Средишња мисао збирке, уткана у готово сваку страницу, могла би се сажети овако: прича је простор слободе. Прича је она чаробна земља детињства, оног раздобља живота које је најмање оптерећено ограничењима. Слобода у причама Мирјане Трифуновић није само тематска него и поетолошка: ауторка се не везује за

утврђене жанровске калупе, него приповеда слободно, следећи ритам сећања и емоције.

Збирка кратких прича *Ћилим* Мирјане Трифуновић представља вредан допринос савременој српској дечјој књижевности. Ауторка чистим, складним и изражајним матерњим језиком ствара прозне слике које ефикасно премошћују јаз између детињства у нестајању и нашег дигитализованог доба. Покушали смо, назначавајући тематско-идејне и језичко-стилске одлике, да укажемо на то да ова проза задовољава естетске, дидактичке и еко-наративне критеријуме квалитетне дечје прозе. Она забавља, поучава, хуманизује и позива на разговор.

У условима свеопште медијске засићености и кризе читалачке културе, управо оваква прозна остварења нуде конкретан одговор: читањем *Ћилима* заједно (деца и одрасли), може се обновити читалачки ритуал, ојачати породична повезаност и отворити разговор о вредностима које надилазе тренутак. Збирку зато вреди препоручити свима онима који желе да активно учествују у одрастању деце, да их ојачају добрим речником, живом маштом и уверењем да осим овог окружујућег дигиталног света, постоји и један потпуно другачији, једнако занимљив, богат, можда топлији, јаснији и срдачнији. Свет са много више међусобно размењених речи, погледа и додира. Свет и данас сасвим могућ, ако му се да само мало простора. Мноштво квалитетних читалаца снажи књижевну рецепцију и продукцију и омогућује интензивнију циркулацију укупног књижевног живота. У том смислу проза Мирјане Трифуновић заслужује велики круг читалаца широм српске читалачке заједнице.

Book Review
Education (Print ed.). –
ISSN 2956-1779. – Vol. 21, No. 25 (2026), pp. 251–259
821.163.41.09-93-32 Трифуновић М.(049.32)
COBISS.SR-ID 196251401

ECO-NARRATIVE AND AUTOBIOGRAPHY AS SOURCES OF INSPIRATION

(Mirjana Trifunović's Children's Story Collection The Carpet)

Biljana S. SOLEŠA²
Medical School, Kruševac, Serbia

² e-mail: solasabilja@gmail.com

ECO-NARRATIVE AND AUTOBIOGRAPHY AS SOURCES OF INSPIRATION

(Mirjana Trifunović's Children's Story Collection The Carpet)

ECO-NARRATIVE AND AUTOBIOGRAPHY AS SOURCES OF INSPIRATION

(Mirjana Trifunović's Children's Story Collection The Carpet)

Contemporary childhood is unimaginable without mobile phones, tablets, and the constant presence of digital media. Research indicates that children in Serbia spend more than seven hours a day online, leading experts to warn of an emerging epidemic of excessive screen use. This phenomenon has been accompanied by a decline in reading culture, particularly noticeable among secondary school students, although it is still less evident among younger primary school pupils. Despite the broader cultural context, the choice between spending free time on digital entertainment, playing with peers, or reading depends less on the child and more on the family environment, parental attitudes, and established habits. It is therefore important to revisit the once commonplace practice of family reading and bedtime storytelling.

In the mid-twentieth century, Milan Crnković observed an intriguing paradox: rather than diminishing interest in the written word, new audiovisual media generated a desire for artistic experience that could be fully satisfied only through literature. This dialectical relationship between technology and reading remains relevant today, provided that children are introduced to literature at the right stage of their development. Crnković emphasised that children's literature should be an integral companion to childhood, accompanying young readers until they are ready to move naturally towards the world of adult literature. When families and schools fail in this task, the consequences extend beyond individual development and become a broader social concern, as generations are gradually formed without a cultivated aesthetic sensibility and with an increasingly superficial cultural outlook.

The importance of reading has been widely discussed in both educational and literary scholarship. Reading serves purposes far beyond the acquisition of knowledge. It stimulates cognitive processes, broadens intellectual horizons, strengthens mental engagement, improves concentration, reduces stress, fosters creativity and imagination, encourages the development of empathy, and enhances communication skills. Roman Jakobson emphasised that reading literary works contributes to an understanding of the diverse functions of language. For young readers, literature provides a unique space in which they can discover and understand themselves, the world around them, and other people. Readers become agents of change because, through reading, they appropriate the world and transform it into value. For this reason,

reading requires the active engagement of all the reader's intellectual and emotional capacities.

Family reading—reading aloud, shared reading, and interactive reading—is of particular importance, as it encourages the development of speech and language, logical and critical thinking, creativity, and communication skills. It also contributes to improved academic achievement while fostering a sense of security, emotional attachment, and belonging. It is difficult to determine to what extent bedtime storytelling and the reading of fairy tales have been neglected in contemporary family life, as reliable data on this issue remain scarce. Nevertheless, it is widely assumed that many families today struggle to find time for such a valuable activity. Within this context, attention should be drawn to the prose of Mirjana Trifunović, written primarily for children. Alongside its engaging portrayal of childhood and its considerable aesthetic qualities, her work serves as a reminder of the enduring educational significance of reading.

Mirjana Trifunović of Kruševac has published two collections of stories for children: *Nina's Bedtime Stories* (2020) and *The Carpet* (2024). The origins of these collections eloquently testify to the close connection between the author's prose and lived experience. The stories emerged through conversations with her two nieces at a time when the girls were facing their father's incurable illness. Trifunović told these stories in order to ease the children's fears, bring meaning to their everyday lives, and preserve their childhood from the burden of the inevitable. Later, the girls expressed a wish to share the stories with other children. In this way, pain was given form, and a deeply personal experience was transformed into art.

In this life-affirming function of Mirjana Trifunović's prose, one may recognise Ivo Andrić's understanding of the purpose of storytelling—that is, the task of all prose and art: to “overcome and bridge disorder, death, and meaninglessness”, offering hope and faith beyond the realm of the tragic. Throughout his work, Andrić sought to “move the present into the past”, finding in the past a firm foundation for interpreting human destinies. A similar approach is evident in *The Carpet*: the author transforms a passing childhood into text, into story, thereby granting it permanence and significance far beyond the personal sphere. The stories thus become at once a testimony to a particular time, a remedy against forgetting, and an invitation to dialogue between generations. It is worth noting that the author is neither a literary critic nor an academically trained scholar of children's literature. She is a teacher, a mother, an aunt, and a perceptive observer of children. It is precisely this insider's perspective that lends her prose its authenticity, warmth, and immediacy. The narrative world of *The Carpet* is not constructed according to

predetermined genre conventions; rather, it grows organically out of memory and lived experience. This quality makes it accessible and appealing to readers of all ages.

The Carpet comprises seven short stories: "Madam", "The Journey of a Sock", "Pucke", "The Carpet's Story", "Crni", "The Magic Ball", and "Mongrel". The archaic and symbolically charged title, viewed within the context of the time in which the collection was written, suggests a clear authorial intention: through stories about a vanishing childhood, that very childhood is to be remembered, preserved, and, where possible, integrated into contemporary processes of growing up, education, learning, and play. Despite the contrasts it presents, the collection successfully weaves together the old and the new into an inseparable harmony.

The reader is introduced to a world of not-so-distant childhood, spent in close family companionship, in nature, in courtyards, and at crossroads bustling with children. The stories evoke images of eagerly anticipated summer holidays spent with relatives in the countryside, filled with adventures, imaginative mischief, laughter, games, and the wish that those carefree days might last forever—followed by the inevitable sadness when they come to an end and the careful planning of the next holiday. This achieves a dual effect: for adult readers, memories are revived and the present is coloured by the brightness of recollection, while younger readers are introduced to the possibility of a different, richer, and warmer world.

Two thematic strands dominate the collection. The first explores the relationship between children and animals or pets, in which a child must often justify his or her affection before the adult world. The second centres on the power of childhood imagination to animate objects and transform ordinary everyday life into a realm of wonder. The chronotope of the stories is remarkably consistent: the family home, the house, or the courtyard, all imbued with a clearly defined atmosphere of warmth and security. The protagonists are children surrounded by members of both their immediate and extended families—parents, grandmothers, aunts, siblings, and friends—while animals and objects also play significant roles within the narrative fabric.

At the beginning of each story, the chronotope is carefully established and the central character introduced. The protagonist quickly moves into action: striving to secure the status of a beloved pet within the family, defending the right to play, seeking a place within the community, or simply exploring the world in an effort to enrich it through imagination. The young heroes of *The Carpet* face no formidable adversaries; instead, they encounter gentle and, at times, constructive tensions arising from

the views and decisions of adults. Opposed to the children stands the adult world—one characterised by understanding and affection, yet guided by different standards and expectations. Thus, while adults insist that “a piglet cannot be a household pet”, children maintain that it need not become a victim of traditional customs. It is precisely within this tension—between childhood desire and adult reality—that a narrative rich in humour, warmth, and wisdom emerges.

The protagonists of *The Carpet* are small yet courageous, imaginative, and inquisitive individuals who patiently await the fulfilment of their dreams and wishes. Their seemingly innocent mischief is, in fact, a search for beauty, through which they seek to enrich every moment of growing up. In pursuit of their goals, they employ imagination, devise strategies, organise themselves, reflect, worry, and persevere. Trifunović’s prose highlights the positive roles played by the key figures in a child’s development—parents, grandmothers, aunts, friends, brothers, and sisters. In this respect, the stories may also be read as texts that encourage the cultivation of emotional intelligence and deepen an appreciation of the interpersonal relationships that shape childhood.

An illustrative example of this narrative structure can be found in the story *The Journey of a Sock*, whose protagonist, Little Colourful Left Sock, serves as a metaphor for the impatient child eager to grow up. She longs to escape the “monotony of forgotten socks”, to discover the wider world, and to regain a sense of purpose. The adventure she embarks upon, however, becomes a journey of unexpected discoveries: “The world is a beautiful but also a dangerous place for a sock. It is good to know the way home.” In this concluding insight, conveyed through the metaphor of the sock’s journey, the author evokes the values of home, belonging, and security—universal themes that resonate as deeply with adult readers as they do with children. The symbolism of departure and return makes this story particularly suitable as a starting point for conversations between parents and children about growing up, independence, and trust.

Reading the pages of *The Carpet* is an encounter with an authentic, unspoilt mother tongue. The language of the collection is accessible and harmonious, enriched by metaphor, personification, simile, and symbolism. The narrative is shaped by lively dialogue, which lends the stories an immediate dramatic quality. This is precisely what makes the collection especially well suited to reading aloud: the sentences flow naturally, lending themselves effortlessly to oral expression, while the dialogues invite imitation and role-play. Herein lies one of the text’s significant educational values: whether listening to the stories or reading them independently, the child enters the narrative world with ease,

identifies with the characters, imagines, questions, and actively participates in the unfolding experience.

Another significant value of the collection lies in its eco-narrative dimension. Nature, animals, and objects from the past are not merely decorative elements but active participants in the world of the stories. The carpet, the sock, the piglet, and the dog each possess their own “history”, inviting young readers to view the world from unexpected perspectives. In this way, the collection nurtures ecological awareness and sensitivity towards those enduring yet often overlooked aspects of everyday life. Such a narrative structure also opens a space for discussing themes that children frequently find difficult to articulate: belonging, responsibility, and the fear of loss.

As the content of these stories stimulates children’s creativity and cultivates an appreciation of beauty while encouraging positive values and habits, their educational usefulness is beyond question. Literary works shape the tastes of young readers, enrich their inner lives, and develop their capacity for judgement and aesthetic appreciation. *The Carpet* offers clear evidence of this. The stories conclude happily and carry a discernible message, yet they avoid overt moralising; wisdom emerges naturally from the situations themselves rather than being explicitly imposed. The carefully balanced blend of humour, empathy, and pedagogical subtlety demonstrates Mirjana Trifunović’s profound understanding of both the child reader and the art of storytelling for children. In this respect, the collection fulfils a threefold function: it entertains, educates, and humanises.

It is also important to emphasise that this collection may be read and appreciated at different stages of life and in a variety of contexts. It can be enjoyed by a child who has only recently mastered reading, as well as by an adult with decades of reading experience. This vertical breadth of reception makes *The Carpet* an exceptionally valuable family book—one capable of fostering a shared reading experience between parents and children, together with all the values such an experience entails: trust, dialogue, and a shared imaginative world.

The title of the collection carries rich symbolic significance. In Serbian folk tradition, the carpet (*ćilim*) served many purposes: it provided warmth during cold weather, adorned walls and floors, formed part of a bride’s dowry, and reflected the skill, creativity, and diligence of the woman who wove it. It also functioned as a symbol of status and prosperity within the household. Drawing upon these multiple layers of meaning, the title simultaneously evokes transience and permanence, forgetting and remembrance. A carpet is woven from colours, patterns, and threads—just as a story is woven from memories, emotions, and

imagination. Like a skilled weaver, the author intertwines these threads into an inseparable whole.

The carpet woven from the stories of *The Carpet* returns readers to a childhood that has disappeared but not vanished entirely. It guides them through the labyrinths of memory, awakens forgotten scents, revives colours, restores voices, and reminds us that childhood memory remains an essential resource of maturity. It is through such memories that the burdens of growing up and coming of age become easier to bear. When human thought retains something of the openness and breadth of a child's imagination—free from prejudice, fear, and pessimistic visions—the inevitable burdens of life become more manageable. Reflections on the value of childhood and memory not only enrich the thematic fabric of the collection but also endow it with a psychological depth rarely encountered in contemporary children's literature.

Suffering and loss, though quietly present in the origins of the collection, are never addressed directly within the stories themselves. The author has made a wise choice: she offers the child play, adventure, warmth, and laughter. This decision is, in itself, a profoundly humanistic gesture—a reminder that childhood deserves light even when life is marked by hardship. In this sense, *The Carpet* is not merely a literary work but also a manifesto for life: a call to provide children with space for play, imagination, and storytelling, regardless of circumstance.

The central idea woven through almost every page of the collection may be summarised in a simple statement: a story is a space of freedom. It is the enchanted land of childhood, that period of life least burdened by limitations and constraints. In Mirjana Trifunović's stories, freedom is not only a thematic principle but also a poetic one. The author does not confine herself to established generic frameworks; instead, she narrates freely, following the rhythm of memory and emotion.

Mirjana Trifunović's collection of short stories, *The Carpet*, represents a valuable contribution to contemporary Serbian children's literature. Through a clear, harmonious, and expressive use of her native language, the author creates prose images that effectively bridge the gap between a disappearing childhood and our increasingly digitalised age. By examining the thematic, ideological, linguistic, and stylistic characteristics of the collection, we have sought to demonstrate that this prose fulfils the aesthetic, educational, and eco-narrative criteria of high-quality children's literature. It entertains, instructs, humanises, and invites reflection and dialogue.

In an era marked by media saturation and a growing crisis in reading culture, works such as *The Carpet* offer a meaningful response. Reading these stories together—children and adults alike—can help restore the ritual of shared reading, strengthen family bonds, and encourage

conversations about values that transcend the fleeting concerns of everyday life. For this reason, the collection deserves to be recommended to all those who wish to play an active role in children's upbringing, enriching them with a rich vocabulary, a vibrant imagination, and the conviction that beyond the surrounding digital world there exists another realm: equally fascinating, rich, and perhaps even warmer, clearer, and more humane. It is a world filled with more exchanged words, more meaningful glances, and more human touch—a world that remains entirely possible today, provided we are willing to make room for it.

A strong community of dedicated readers enriches literary reception and production alike, fostering a more dynamic circulation of literary culture as a whole. In this respect, the prose of Mirjana Trifunović deserves to find a wide readership throughout the Serbian literary community.

